

MEMORIA XUSTIFICATIVA E ECONÓMICA DO CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E CAMBIO CLIMÁTICO DA XUNTA DE GALICIA E A ASOCIACIÓN CLÚSTER ALIMENTARIO DE GALICIA (CLUŞAGA) PARA O DESENVOLVEMENTO DUN PROGRAMA COLECTIVO DE ACCIÓN CLIMÁTICA PARA O SECTOR ALIMENTARIO NO ANO 2025

Ao abeiro do que establece o artigo 4. f) da Resolución do 8 de abril de 1991 pola que se fai público o Acordo de Consello da Xunta de Galicia, do 27 de marzo de 1991, sobre convenios de cooperación con outros entes públicos e de colaboración con particulares (DOG de 30 de abril de 1991), así como no artigo 50 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público, expóñense os antecedentes, as razóns de necesidade e oportunidade, os obxectivos perseguidos e o impacto económico deste convenio de colaboración:

ANTECEDENTES E RAZÓNS DE NECESIDADE E OPORTUNIDADE

A Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático é o órgano da administración da comunidade autónoma ao cal lle corresponden as competencias e funcións en materia de ambiente, a conservación do patrimonio natural, a ordenación do litoral e promoción da paisaxe, a protección das augas, a loita contra o cambio climático e prevención da contaminación e as competencias na materia de instalacións de produción de enerxía a partir de fontes renovables, conforme o establecido no Estatuto de Autonomía para Galicia e nos termos sinalados na Constitución Española e no Decreto 49/2024, do 24 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia.

Dentro desta consellería, a Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático exercerá, entre outras, as competencias no impulso de actuacións a prol da consecución dos obxectivos de descarbonización e neutralidade climática, así como o fomento e promoción da investigación, o desenvolvemento tecnolóxico e a innovación para o logro da adecuada protección ambiental e loita contra o cambio climático.

O 3 de outubro de 2019 o Consello da Xunta de Galicia aprobou a Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía (EGCC2050), como instrumento planificador na loita fronte ao cambio climático e a transición enerxética na nosa comunidade, de cara ao horizonte temporal 2050.

A Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 é a folla de ruta elaborada polo Goberno Galego para blindar o futuro da Galicia Verde, unha estratexia pioneira en canto que foi unha das primeiras rexións europeas en establecer por escrito o seu compromiso de acadar a neutralidade climática o antes posible e, a

máis tardar, no ano 2050. Unha aposta por diminuír as emisións de gases de efecto invernadoiro en Galicia dun modo sostible e xusto, baseado na modernización e mellora da eficiencia dos nosos sectores produtivos, a posta en valor do noso entorno natural e a nosa capacidade como sumidoiro natural de CO₂.

Con ese fin, púxose en marcha recentemente o II Plan Rexional Integrado de Enerxía e Clima 2030, un investimento de preto de 1.800 M€ (1.767 M€), 10 obxectivos e 93 medidas efectivas en sectores prioritarios como poden ser a enerxía, a mobilidade, a xestión da auga e dos residuos ou a protección dos ecosistemas.

O décimo dos obxectivos do II PRIEC está centrado no ámbito da gobernanza e a dimensión social e está desagregado en dúas liñas de acción:

O10. Gobernanza Climática: Impulsar a gobernanza climática<

- O10.LA1. Reforzo da coordinación interinstitucional para o fomento da acción climática.
- O10.LA2. Impulso dun modelo de gobernanza público – privada.

E no desenvolvemento deste obxectivo, a Alianza Galega polo Clima constitúe o instrumento de fomento e colaboración constituído por axentes sociais e económicos implicados na loita contra o cambio climático e o impulso dunha economía circular e sostible.

Son obxectivos da Alianza galega polo clima:

- a) Fomentar o compromiso medioambiental das diferentes organizacións que a integran.
- b) Dar visibilidade ao compromiso das organizacións galegas cos obxectivos de mitigación e adaptación da presente Lei.
- c) Buscar a sinerxía e colaboración entre as organizacións da sociedade civil en materia de cambio climático.
- d) Impulsar iniciativas de mellora do rendemento ambiental das organizacións e para compartir boas prácticas climáticas.
- e) Outorgar premios e recoñecementos públicos por proxectos innovadores e de referencia en materia de mitigación e adaptación climática
- f) Identificar os factores, brechas de coñecemento e de xestión que obstaculizan que as organizacións asuman compromisos en materia de mitigación e adaptación climática.
- g) Ofrecer ferramentas a pequenas e medianas empresas para a súa incorporación activa á alianza para eliminar ou, no seu caso, reducir as emisións de gases de efecto

invernadoiro dos seus procesos, ou para planificar as necesidades de adaptación ao cambio climático.

Clusaga é unha asociación clúster empresarial sen ánimo de lucro con personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar que representa ao sector alimentario de Galicia. O obxectivo central de Clusaga, tal como recollen os seus estatutos, consiste en "contribuír ao fortalecemento, potenciación, crecemento sostible e mellora da competitividade e da internacionalización do sector alimentario de Galicia". Ese obxectivo central concrétase no Plan Estratéxico 2021-2025 en cinco obxectivos estratéxicos:

1. Incorporar ás empresas do clúster á estratexia da innovación e a dixitalización.
2. Reforzar a capacidade de adaptación e o posicionamento nos mercados das empresas do clúster.
3. Incorporar ás empresas do clúster na estratexia da economía circular e a bioeconomía para favorecer a transición cara a un sector máis sostible.
4. Impulsar o desenvolvemento de novos procesos e produtos sostibles e alimentos saudables, seguros e favorecer un consumo máis responsable.
5. Consolidar o liderado do clúster no sector alimentario.

Asemade o plan recolle cinco eixes estratéxicos de actuación nos que se recolle o impulso da sustentabilidade e a incorporación das empresas á economía circular e á bioeconomía, coma prioritario.

No ámbito destes obxectivos, Clusaga está a desenvolver un programa colectivo de alimentación sostible (Proalis), que xorde como unha iniciativa clave para a transición ecolóxica e climática do sector alimentario en Galicia. Enmarcado dentro da Axenda 2030 e aliñado coas estratexias europeas e galegas en materia de sustentabilidade, Proalis ten como obxectivo fortalecer a cadea de valor alimentaria, impulsando a excelencia na gobernanza das empresas que a integran. A través dun enfoque integral, busca garantir o recoñecemento da súa responsabilidade, o respecto polos espazos naturais de Galicia e a consolidación dunha cadea de valor socialmente equitativa e economicamente viable. Deste xeito, a través das accións deseñadas dentro do programa PROALIS, as empresas alimentarias poderán seguir avanzando de cara a lograr ciclos de carbono alimentarios sustentables.

En consecuencia, a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático e Clusaga están interesadas na implantación de medidas para impulsar a neutralidade climática no sector alimentario, facilitando ás empresas alimentarias a transición verde, incrementando o seu potencial para facer significativa a súa contribución desde o foco da sustentabilidade e a economía circular relacionado coa necesidade

de implantación de medidas transversais de mitigación, adaptación, concienciación e sensibilización fronte ao cambio climático.

OBXECTO DO CONVENIO

É obxecto deste convenio establecer as condicións para acordar a colaboración entre a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático e Clusaga para o desenvolvemento dun **programa colectivo de acción climática e descarbonización** destinado ás empresas da cadea de valor do sector alimentario, que contemple as seguintes actividades:

- Diagnóstico: envío dun cuestionario inicial ás empresas participantes para recoller información clave sobre as súas prácticas actuais en sustentabilidade, analizada para elaborar un informe de recomendacións.
- Formación grupal: desenvolvemento de talleres teórico-prácticos enfocadas en áreas clave como gobernanza, pegada de carbono e hídrica e responsabilidade ambiental. Estas formacións permiten ás empresas adquirir coñecementos e ferramentas para mellorar a súa sustentabilidade.
- Coaching e titorización individualizada: reunións personalizadas co persoal de cada empresa para ofrecer orientación na recolleita e análise de información. Proporcionase apoio na cumprimentación de ferramentas de métricas ambientais e na elaboración da documentación necesaria para a avaliación e planificación da sustentabilidade. Tamén contempla visitas ás instalacións para coñecer o estado inicial e detectar oportunidades de mellora.
- Avaliación individualizada: análise final do punto de situación de cada empresa para acreditar os avances logrados ao longo do programa e identificar accións futuras que permitan seguir mellorando a súa sustentabilidade.
- Difusión e sensibilización: comunicación dos avances e boas prácticas en sustentabilidade a través de xornadas e materiais divulgativos. Inclúe accións para sensibilizar a provedores e clientes, fomentando unha cultura empresarial comprometida coa sustentabilidade.

Clusaga obrígase polo presente convenio a colaborar no desenvolvemento do programa; en particular, nas seguintes actuacións:

- a) Liderar o desenvolvemento do programa e coordinar as actividades necesarias para a súa implementación no sector alimentario galego.
- b) Realizar e garantir o cumprimento das actividades establecidas para o desenvolvemento do programa, conforme aos obxectivos definidos, incluíndo o diagnóstico, formación, coaching, avaliación e difusión.
- c) Xustificar a realización das actuacións contempladas e os gastos efectuados, asegurando o cumprimento dos requisitos establecidos polas entidades financiadoras e colaboradoras.
- d) Diseñar o material formativo, promocional e de comunicación, garantindo a difusión dos avances e resultados do programa entre as empresas participantes e outros axentes do sector.

E pola súa banda, a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático comprométese a:

- a) Colaborar no desenvolvemento daquelas iniciativas e accións vinculadas ao obxecto do convenio para asegurar o seu cumprimento.
- b) Promover a coordinación con outros departamentos da Xunta de Galicia ou outras entidades públicas ou privadas que poidan ter interese ou competencias na materia.
- c) Poñer á disposición a plataforma telemática da Alianza galega polo Clima para difundir e organizar as actividades obxecto do convenio.
- d) Prestar información e o asesoramento técnico necesario para o desenvolvemento das actividades do convenio.
- e) Supervisar que as actividades sexan desenvolvidas de acordo coas estipulacións do presente convenio e ditar as instrucións que se estimen precisas para a referida colaboración.
- f) Realizar as oportunas accións de comunicación para garantir a replicabilidade e a divulgación dos resultados do convenio.
- g) Financiar o 100% das actividades obxecto deste convenio establecidas na cláusula primeira ata a contía máxima que se recolle na cláusula cuarta.

NATUREZA DO INSTRUMENTO

De acordo co artigo 47.1 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público "Son convenios os acordos con efectos xurídicos adoptados polas Administracións Públicas, os organismos públicos e entidades de dereito público vinculados ou dependentes ou as Universidades públicas entre si ou con suxeitos de dereito privado para un fin común.

(...)

Os convenios non poderán ter por obxecto prestacións propias dos contratos. Nese caso, a súa natureza e réxime xurídico axustaranse ao previsto na lexislación de contratos do sector público”.

A doutrina administrativa recolle que a diferenza fundamental entre un contrato administrativo e un convenio de colaboración radica na confluencia de intereses entre as partes asinantes. Mentres que nun contrato hai intereses contrapostos e unha prestación económica por parte da administración para a adquisición de bens ou servizos, nun convenio predomina a cooperación en termos de interese público e a ausencia de onerosidade.

Tal e como se indicou, o obxectivo do convenio é para o desenvolvemento dun programa colectivo de acción climática e descarbonización destinado ás empresas da cadea de valor do sector alimentario.

O obxectivo central de Clusaga, tal como recollen os seus estatutos, consiste en “contribuír ao fortalecemento, potenciación, crecemento sostible e mellora da competitividade e da internacionalización do sector alimentario de Galicia”. E para iso, dentro das súas actividades realizará accións encamiñadas a fomentar a sostibilidade e a neutralidade climática para alcanzar un maior nivel de competitividade de todo o sector co obxectivo de crear un entorno socioeconómico adecuado que propicie o seu crecemento en Galicia.

Ademais, entre os cometidos de Clusaga está o de apoiar aos poderes públicos nas actuacións nas que as administracións consideren de interese para acadar estes obxectivos.

Polo tanto, ambas partes colaborarán para consecución dun fin común de interese público, como é a loita contra o cambio climático, no marco das competencias e fins de cadaquén, proporcionando vantaxes e sinerxías na que están implicadas actividades que coinciden plenamente coas que veñen desenvolvendo as entidades participantes.

Así mesmo, tal como se establece no convenio, a achega económica da Consellería de Medio Ambiente realizarase como unha compensación dos gastos nos que incorra Clusaga para a axeitada execución das accións previstas e en ningún caso se aboarán importes que supoñan a obtención de lucro por parte da dita asociación. Isto supón a inexistencia de intercambio patrimonial ou onerosidade, o que afasta definitivamente o obxecto desta actuación dun contrato administrativo.

Polo tanto, tendo en conta que o que se persegue mediante este convenio entre a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático e Clusaga é promover iniciativas

ambientais de interese común e que non existe onerosidade, a súa natureza e os seus fins non se pode considerar que correspondan cos dun contrato administrativo suxeito á Lei 9/2017, do 8 de novembro, polo que, conforme ao artigo 6.2 debe quedar excluído do seu ámbito de aplicación.

Por outra banda, segundo a cláusula duodécima, as partes acordan a titularidade conxunta dos resultados da actividade, o que implica que non nos atopemos ante unha subvención, de acordo co establecido no Decreto 11/2009, do 28 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

FINANCIAMENTO E VIXENCIA

Para o desenvolvemento das actuacións previstas no convenio, a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático achegará a Clusaga a cantidade máxima de 45.000 € con cargo á partida orzamentaria 06.02.541E.640.1, código de proxecto 2024 00212, do seu orzamento de gastos para o ano 2025.

Esta achega económica realizarase como unha compensación dos gastos nos que incorra para a axeitada execución das accións obxecto do convenio. En ningún caso se aboarán importes que supoñan a obtención de lucro por parte da dita asociación.

Polo que atinxe ao prazo de vixencia, este convenio entrará en vigor o día da súa sinatura, e manterá a súa vixencia ata o 30 de novembro de 2025.

Por todo o exposto, considérase xustificada a utilización do instrumento do convenio de colaboración entre as partes involucradas ao abeiro do establecido no artigo 47.2 letra b) da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público, para articular as actuacións de referencia, quedando o dito convenio fóra do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, de conformidade co disposto no artigo 6.2 do citado texto legal, sen prexuízo de que lle sexan de aplicación, como establece o artigo 4, os seus principios para resolver as dúbidas e lagoas que se poidan presentar.

Santiago de Compostela, *na data da sinatura dixital*

A directora xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático

Paula Uría Traba

